

Stortingets næringskomité

Vår dato:

11.10.2023

Høringsvar til kap. fordelt næringskomiteen i Statsbudsjettet 2024

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til neste års næringsbudsjett. NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3 800 medlemsbedrifter. Vi er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) som er den største interesseorganisasjonen i Norge, og vi arbeider for å sikre våre medlemmer arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter som styrker reiselivsnæringen, slik at man legger best mulig til rette for økt lønnsomhet og sunn vekst for våre medlemmer.

Markedsføringsmidler i Innovasjon Norge: Kap. 2421 post 74

Den statlige bevilgningen til Innovasjon Norges markedsføringsvirksomhet justeres i tråd med prisstigningen til 195 millioner. Dette er bra. Imidlertid har denne blitt redusert over mange år og ble reell kuttet med 51.5 million etter 2019. Det som trengs nå er å styrke Norges evne til å tiltrekke seg flere av de lønnsomme kundene som reiser lenger, langsommere og legger igjen flere penger. Norge har god plass til mange flere turister særlig i skuldresesongene. Ifølge SSB lå hotellbelegget i Norge i snitt på 55 % før pandemien og distriktene har større sesongsvingninger enn byene, med større behov for å markedsføre lavsesongene. Norge har som ambisjon å selge "Hele Norge, hele året" og Reiseliv blir nå en av 5 eksportsatsinger. Mangel på tilstrekkelig med markedsføringsmidler vanskeliggjør disse ambisjonene og gir heller makt rundt salg og profilering av Norge til store globale aktører innen online-booking og cruise, som ikke skatter til Norge og bidrar lite til sysselsettingsvekst.

NHO Reiseliv mener at i tillegg til en prisjustering på 11 millioner, bør det bevilges ytterligere 50 millioner, til sammen 245 millioner NOK, til markedsføringsarbeidet, slik at nivået er tilbake på det det var før 2020.

Hele Norge eksporterer: Kap. 940 post 70

Det foreslås å øke bevilgningen med 45 mill. kroner i 2024 for å finansiere de ulike nasjonale eksportfremmesatsingene under Hele Norge eksporterer. Reiseliv blir nå som nevnt en av 5 eksportsatsinger, og vi støtter denne satsingen. Midlene vil komme godt med i arbeidet med å utvikle treffsikre tiltak for å øke norsk reiselivs eksportevne, som igjen vil sikre Norge viktige inntekter og arbeidsplasser i hele landet.

Turistskatt: Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 83

Regjeringen skriver i Prop. 1 at "Regjeringen vil i 2024 fortsette arbeidet med å sette i gang pilotprosjekter for kommunal innføring av besøksbidrag." Regjeringen skriver at ikke fremmer konkrete forslag til en lokal eller statlig touristskatt i statsbudsjettet for 2024 og at den vil komme tilbake til Stortinget med oppfølging av anmodningsvedtaket på et senere tidspunkt. NHO Reiseliv viser her til sitt høringssvar til "NOU 2023:1 Leve og oppleve" hvor NHO Reiseliv, i tråd med Hurdalserklæringen, anbefaler å gjennomføre pilotprosjekt for besøksbidrag, samt en grundig må evaluering av disse, før det innføres en generell adgang til besøksbidrag i Norge.

NHO Reiseliv minner også om at NOUen bekrefter at det å kreve inn besøksbidraget bare via overnattingsbedriftene er en urimelig belastning for en enkelt bransje, og at et viktig prinsipp for ordningen er at det heller bør kreves inn små bidrag fra mange kilder, altså forurensningsleddet.

Vårt utgangspunkt er at det kun bør åpnes for turistskatt/besøksbidrag der det eksisterer problemer av trengsel eller forsøpling og at det er naturlig at skatten da legges på forurensningsleddet, som landtransport eller ilandstigning fra cruise, og ikke til gjestene på overnatting- eller serveringsbedrifter. Dette er også utgangspunktet i de pilotprosjektene som er foreslått rundt omkring på ulike destinasjoner. Besøksbidrag eller turistskatt er en kraftig endring av en rammebetingelse for reiselivet i Norge og det er svært viktig at det lovmessige grunnlaget for disse pilotprosjektene er godt utredet. NHO Reiseliv har derfor forståelse for at regjeringen trenger å bruke tid på å gjøre denne jobben grundig.

Rekrutteringskampanje til Restaurant- og matfagene: Tidligere Kap 1100 post 21

Skal Norge lykkes med å bli en matnasjon, må vi sikre rekrutteringen til hele mat- og måltidsnæringen: Til matindustrien, institusjoner og reiselivet. I budsjettet for 2021, ble det satt av 2 millioner til en rekrutteringskampanje for restaurant- og matfagene. En søknadsbasert utvelgelsesprosess, førte til en utvidelse av NHO Reiselivs allerede eksisterende kampanje, Smak deg frem. I revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble det tildelt 500 000 til rekrutteringskampanjen. De ekstra midlene ble tildelt under landbruksdepartementets disposisjonspost for spesielle driftsutgifter.

NHO Reiseliv bygget opp “smak deg frem”-kampanjen i 2020. Siden har vi fått med oss mange flere, og gjennomføres nå som prosjekt i samarbeid mellom NHO Reiseliv, NHO Mat og Drikke, NHO Service og Handel, Virke, Fellesforbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norske Kokkers Landsforening, Baker- og Konditorbransjens Landsforening og Foreningen for Opplæringskontorene i Restaurant- og Matfag. Etter flere år med nedgang, snudde søkertallene til Restaurant- og matfag i 2022, men det er fortsatt behov for å informere både søkere og deres foresatte om hvilke muligheter man får ved å velge restaurant- og matfag.

Å få landbruks- og matdepartementet med på spleiselaget, har hjulpet kampanjen til å nå svært mange flere i målgruppene. Vi hadde virkelig håpet at det skulle bli gitt rom for å støtte opp under dette viktige arbeidet med en fast post hos LMD. Vi ber derfor om 2 millioner kroner i neste års statsbudsjett for å sikre rekrutteringen til mat- og måltidsnæringen.

Vennlig hilsen
NHO Reiseliv